
Vergaderjaar 2017–2018

---

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1903

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 september 2018

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken inclusief Art. 50 van 18 september 2018.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN EN RAAD ALGEMENE ZAKEN ARTIKEL 50 VAN 18 SEPTEMBER 2018

RAAD ALGEMENE ZAKEN

Meerjarig Financieel Kader

De Raad Algemene Zaken (RAZ) zal de voortgang bespreken in de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK). Sinds de publicatie van het Commissievoorstel voor het toekomstige MFK op 2 mei dit jaar hebben lidstaten zich vooral gericht op de analyse van het MFK-voorstel en de voorstellen voor de onderliggende sectorverordeningen van de Commissie. Lidstaten hebben in deze RAZ de mogelijkheid hun standpunt over horizontale kernpunten van het MFK-voorstel en eventueel het verdere proces toe te lichten. Deze bespreking moet zo een beter beeld geven van zowel de gemaakte vorderingen in deze eerste zogenoemde technische fase als de ontwikkelingen in het krachtenveld. Indien de analytische basis en politiek draagvlak onder lidstaten voldoende wordt geacht, zullen de komende maanden gericht zijn op de voorbereiding van de formele onderhandelingen.

Het kabinet streeft een modern en financieel houdbaar MFK na, dat de lasten bovendien eerlijk verdeelt. Het commissievoorstel zoals dit nu voorligt is voor het kabinet nog onvoldoende gebalanceerd. De kabinetsappreciatie van het Commissievoorstel voor het MFK [Kamerstuk 21 501-20, nr. 1349] en de individuele beoordelingen van de deelvoorstellen zetten deze kabinetsinzet uiteen en vormen het kader voor de Nederlandse interventie in de RAZ en de aankomende onderhandelingen. Voor het kabinet zijn de inhoudelijke en budgettaire vormgeving van het toekomstig MFK leidend ten opzichte van de snelheid waarmee de onderhandelingen tot een resultaat moeten leiden.

Vorbereiding Europese Raad 18 oktober 2018

De RAZ zal de ontwerpagenda van de Europese Raad (ER) van 18 oktober bespreken. De ontwerpagenda is op het moment van schrijven nog niet beschikbaar. Naar verwachting zal in ieder geval over migratie worden gesproken en mogelijk over interne veiligheid als follow-up van de informele ER in Salzburg op 19–20 september. Daarnaast staat een ER Artikel 50 over de Brexit-onderhandelingen gepland.

Inhoudelijke voorbereiding van de ER vindt plaats via de RAZ van 16 oktober. U zult via de geannoteerde agenda's voor die RAZ en de ER zelf over de Nederlandse inzet worden geïnformeerd.

Rechtsstaat Polen

Tijdens de RAZ zal de tweede hoorzitting met Polen in het kader van de Artikel 7(1) VEU-procedure plaatsvinden. Na de eerste hoorzitting gehouden tijdens de RAZ van 26 juni jl. bleek nog een aantal vragen van lidstaten niet of onvoldoende beantwoord. Bovendien geven ontwikkelingen sindsdien aanleiding tot nieuwe vragen. Het kabinet is dan ook voorstander van een tweede hoorzitting en hecht groot belang aan een zorgvuldige en juridisch zuivere procedure op dit voor de Unie fundamentele onderwerp.

Intentieverklaring Commissie Werkprogramma 2019

De Raad en de Commissie zullen tijdens de RAZ van gedachten wisselen over het Commissie Werkprogramma 2019. De basis voor die bespreking

vormt de zogeheten intentieverklaring die bekend wordt gemaakt tijdens de Staat van de Unie speech van de voorzitter van de Europese Commissie op 12 september. Het is inmiddels een goed gebruik dat de Raad zijn bijdrage aan de totstandkoming van het werkprogramma van de Commissie vervolgens verwoordt in een brief van het voorzitterschap aan de Commissie waarin de bespreking in de Raad samengevat wordt zodat de Commissie deze input van de Raad mee kan nemen in haar uiteindelijke werkprogramma dat zij in oktober zal vaststellen (zie voor procedure ook document DP 6879/16).

Het kabinet zou graag zien dat de nadruk het komende jaar ligt op onderwerpen die de totstandkoming van de Leaders Agenda ondersteunen. De periode tot de verkiezingen van het Europees Parlement (23–26 mei 2019) moet worden benut om op deze dossiers resultaten te boeken. Voor het kabinet is het belangrijk dat migratie en veiligheid ook het komend jaar prioriteit blijven. Daarnaast ziet het kabinet uit naar de inbreng van de Commissie voor de discussie in de Europese Raad van december 2018 over de interne markt, als onderdeel van de Leaders Agenda. Verwachtingsvol wordt uitgekeken naar de lange termijn klimaatstrategie die de Commissie zal publiceren, die de basis vormt voor een inzicht in de benodigde additionele inspanningen om de doelstellingen van het Parijs-akkoord te behalen. Tot slot hecht het kabinet waarde aan de voortzetting van de agenda voor betere regelgeving (REFIT).

RAAD ALGEMENE ZAKEN IN ARTIKEL 50 SAMENSTELLING

De Raad Algemene Zaken in Artikel 50 samenstelling (RAZ Artikel 50) zal de voortgang bespreken in de Brexit-onderhandelingen. Hoofdonderhandelaar Barnier zal een presentatie geven over de laatste stand van zaken.

Sinds de RAZ Artikel 50 van 20 juli jl. is zeer beperkt vooruitgang geboekt in de onderhandelingen over de nog openstaande punten van het terugtrekkingsakkoord, zoals de Iers/Noord-Ierse grenskwestie en de *governance* van dat akkoord. Ook de gesprekken over de politieke verklaring over het kader van de toekomstige betrekkingen blijven voornamelijk beperkt tot het uitwisselen van standpunten. Het door de regering van het VK gepubliceerde beleidsdocument over de toekomstige relatie (*White Paper*) heeft daarmee nog niet geleid tot een doorbraak in de onderhandelingen, al verlopen de gesprekken over interne en externe veiligheid constructiever dan die over het beoogde economisch partnerschap.

Ondanks de beperkte vooruitgang de afgelopen tijd zijn de onderhandelingen na het verschijnen van het White Paper een nieuwe fase ingegaan. Om de kans op overeenstemming over het terugtrekkingsakkoord en de politieke verklaring over het kader van de toekomstige betrekkingen te vergroten, komen de onderhandelaars van de Europese Commissie en het VK sinds de tweede week van augustus wekelijks bijeen (continue onderhandelingen). Ook heeft hoofdonderhandelaar Barnier tijdens zijn persconferentie op 21 augustus jl. het signaal afgegeven dat de deadline voor het bereiken van een akkoord eventueel opgeschoven zou kunnen worden tot «ruim voor het einde van dit jaar».

Het kabinet zal tijdens de aankomende RAZ Artikel 50 opnieuw steun uitspreken voor de inzet van hoofdonderhandelaar Barnier in de Brexit-onderhandelingen om zo spoedig als mogelijk tot een evenwichtig pakket te komen en het belang van behoud van EU27-eenheid benadrukken.

In navolging van de Europese Commissie heeft het VK op 23 augustus jl. de eerste 24 van in totaal ruim 80 bekendmakingen (*Technical Notices*) gepubliceerd waarmee burgers en bedrijfsleven worden geïnformeerd

over de mogelijkheden om zich voor te bereiden op het scenario dat het VK op 30 maart 2019 de EU verlaat zonder terugtrekkingsakkoord (*no-deal* of *cliff edge* scenario).

Het kabinet vindt het positief dat de regering van het VK zich, onder meer door het uitbrengen van deze *Technical Notices*, serieus voorbereidt op een *cliff edge* scenario.

Om de toezegging die is gedaan tijdens het plenaire debat van 26 juni jl. ter voorbereiding op de Europese Raad van 28–29 juni jl. gestand te doen, verwijst het kabinet uw Kamer naar de brief die tegelijkertijd met deze geannoteerde agenda aan uw Kamer zal worden aangeboden met daarin de laatste stand van zaken van de voorbereidingen in het kader van *contingency planning* en *preparedness* op nationaal en EU-niveau.